

**MAQSUD SHAYXZODA ASARLARIDA VATANGA BO'LGAN
MUHABBAT TIMSOLI**

Xayriyev Xayriddin Sirojiddin o'g'li

Toshkent Davlat Transport Universiteti

xayriddinxayriyev10@gmail.com

Annotatsiya: *Har bir yozuvchi va adib asarlarini yozish mobaynida boshqa mavzular bo'yicha yozayotganligi bilan bir vaqtning o'zida Vatan mavzusida, unga bo'lgan muhabbat borasida doim yozib, ta'kidlab o'tiladi. Xuddi shu mavzu bo'yicha ikki xalq kuychisi bo'lmish Maqsud Shayxzoda ham vatan madhi bo'yicha bir qancha asarlar yozib, bu borada qalam tebratgan yozuvchi hisoblanadi. Ushbu maqolada yozuvchining asarlaridagi vatanga bo'lgan muhabbat timsollari tahlili to'g'risida gap boradi.*

**MAKSUD SHAIKZODA'S WORKS ARE A SYMBOL OF LOVE FOR THE
MOTHERLAND**

Abstract: *Every writer and writer, while writing on other topics, always writes and emphasizes on the topic of the Motherland and their love for it. Maqsud Shaykhzada, who is two national singers on the same subject, wrote several works on the national anthem and is considered a writer who has written a pen in this regard. This article discusses the analysis of the symbols of love for the motherland in the writer's works.*

**ПРОИЗВЕДЕНИЯ МАКСУДА ШАЙКЗОДЫ – СИМВОЛ ЛЮБВИ К
РОДИНЕ**

Абстрактный: *Каждый писатель и писатель, пишущий на другие темы, всегда пишет и делает акцент на теме Родины и своей любви к ней. Максуд Шайхзаде, два национальных певца на одну и ту же тему, написал несколько произведений на тему государственного гимна и считается писателем, написавшим в этом отношении перо. В данной статье рассматривается анализ символов любви к Родине в творчестве писателя.*

Kalit so'zlar: *drama, tragediya, muhabbat, kitob, asar, dramaturgiya, tarjimon, sahna asari, yozuvchi.*

Key words: *drama, tragedy, love, book, work, dramaturgy, translator, play, writer.*

Ключевые слова: *драма, трагедия, любовь, книга, произведение, драматургия, переводчик, пьеса, писатель.*

Kirish: *Yozuvchining ko'plab asarlariga e'tibor beradigan bo'lsak, ularning ko'pchiligida Vatanga muhabbat tarannum eliladi. Chunki, har bir yozuvchining bosh*

g'oyasi bu avvalo Vatanga bo'lgan muhabbatini namoyish etishdir. Maqsud Shayxzodaningning "Jaloliddin Manguberdi" dramasi hamda "Mirzo Ulugbek" tragediyalarida Vatanga bo'lgan muhabbat kuchli bo'lgan timsollarni korishi- miz mumkin. Jaloliddin Manguberdi dramasidagi bosh obraz bo'lmish Manguberdi Vatanga bo'lgan muhabbat aniq va yaqqol gavdalanib turadi. Unda o'z Vatani ozodligi uchun, uning gullab yashnashi o'z xalqi gullab yosharishi uchun Mo'g'ul isyankorlari bilan jang qilgan sarkarda Vatan yo'lida Doream shoh joner fido qilgan songgi timsoli gavdalaniriladi.

Asosiy qism: Bu ham uning asarlaridagi Vatanga bo'lgan muhabbatning bir ko'rinishidir. Bundan tashqari uning "Mirzo Ulug'bek" tragediyasiga ham e'tibor beradigan bo'lsak, unda ham xuddi shunga o'xshash timsol keltirilgan bo'lib, lekin ularning qismati har xil yakunlanadi. Ulugbekning Vatanga bo'lgan muhabbatini shunda ko'rish mumkinki, u ustiga qo'shin yurib kelayotgan bir vaqtda o'z jonini emas aksincha, yurt manfaatiga hissasini qo'shadigan mutafakkir va ulamolarni hamda kitoblarni asrab qolish va olib chiqishga e'tibor qaratadi. Unin o'zi ham Vatanga bo'lgan muhabbat timsoli namunasi bo'lib, har bir o'quvchiga o'zgacha ta'sir ko'rsatadi. Maqsud Shayxzoda asarlarining bosh g'oyasi O'zbekiston tarixi va milliy identitet bo'lib, uning ilmiy faoliyati o'zbek milliy tarixi va madaniyatining o'rganilishi va tarixi haqida yangi ovozlarni yaratishga bag'ishlangan edi. Uning asarlarida O'zbekistonning tarixiy rivojlanishi, madaniy hayoti, falsafa va adabiyot bo'yicha tahlil va ta'kidlanishi keng joy tutadi. Maqsud Shayxzoda adabiy faoliyati, O'zbekiston adabiyoti va tarixiy madaniyati bo'yicha turli ko'rsatqichlarda shug'ullanib kelgan. Uning yozgan maqolalarida O'zbekiston adabiyoti tarixi, klassik adabiy asarlar tahlili, milliy adabiyotning rivojlanishi va boshqa ko'plab mavzular taqdim etilgan. Shayxzoda o'zining davriy va ijtimoiy muhitida adabiyat, falsafa, tarix va madaniyat sohasida eng zamonaviy ma'lumotlarga asoslangan o'zlashtirilgan. Shayxzoda she'riy ijodida, asosan, zamonaviy mavzularda kalam tebratdi, dramaturgiyasida esa, tarixiy utmishga teran nazar tashlab, undagi zamonaviy muammolarni yoritishga yordam beruvchi siymolar va voqealarga yangi badiiy hayot bag'ishladi. U umrining sunggi yillarida Beruniy to'g'risida sunggi sahna asarini yozdi. Shayxzoda, badiiy ijodning barcha tur va janrlarida asarlar yozibgina krlmay, adabiyotshunos va tanqidchi sifatida ham samarali ijod qilgan. 1941-yildayoq „Genial shoir“ monografiyasini e'lon qilgan Sh. Umrining sunggi kunlariga qadar Navoiy hayoti va ijodi bilan muttasil shug'ullanib keldi.

Xulosa: Xulosa qilib shuni aytadigan bo'lsam, Maqsud Shayxzoda har sohada yetakchi o'rinlarda turadi, uning xoh asarlari bo'lsin xoh adabiy faoliyati bo'lsin ularning barchasi inson qalbidan o'rin tutgan va har doim o'quvchilar olqishlariga sazovor bo'laveradi. Yozuvchi o'zga yurtida tug'ildi, lekin o'zga yurtida nafaqat boshqa chet el yurtlarda ham o'z o'rniga ega bo'lgan yozuvchi bo'ldi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR:

1. “Maqsud Shayxzoda: Hayoti va ijodi” - Muhammadjon Shakuriy. Bu kitob Shayxzoda haqida umumiy ma’lumot beradi, uning ijodi, san’ati va insoniy faoliyati to’g’risida ma’lumotlar mavjud
2. “Maqsud Shayxzoda: San’atning uyg’onib ketishi” - Tohir Malikov. Bu adabiyot Shayxzoda san’ati va uning yaratgan asarlari haqida o’z ichiga olgan ma’lumotlar taqdim etadi.
3. “Maqsud Shayxzoda. O’zbekiston san’at gurug’ligi adabiyotlaridan tanlangan asarlar” - Muhammadrizo Jalolov. Bu kitobda Shayxzoda asarlaridan namunalar, shoirning ijodi va san’ati to’g’risida tahlil va izohlar mavjud.

